

แผนป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก(Pm 2.5)
ไฟป่าและหมอกควัน
องค์การบริหารส่วนตำบลหายโส
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2568

โดย
งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหายโส
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์ 042-219296

คำนำ

อ้างถึง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นเหตุของ ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) มาบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดในการป้องกันและระงับเหตุจากการ เเผาในที่โล่ง เผาต่อซังข้าวและพืชไร่ต่างๆ และเผาป่า ซึ่งสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ในประเทศ ไทยปัจจุบันมีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในหลายพื้นที่ โดยมีสาเหตุส่วน หนึ่งจากการลักลอบเผาในที่โล่ง เผาต่อซังข้าวและพืชไร่ต่างๆ ประกอบกับสภาพภูมิอากาศบางพื้นที่ ทำให้ฝุ่น ละเอียดกระจายตัวในระดับต่ำ เกิดการสะสมในชั้นบรรยากาศเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศแย่ง มลพิษทางอากาศเพิ่มสูงขึ้นเป็นผลเสียต่อสุขภาพ เป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจของม นุษย์ การเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศน์

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก ได้จัดทำ แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm2.5) ไฟป่าและหมอกควัน ปี พ.ศ. 2568 ที่สามารถแก้ไข ปัญหาหมอกควันได้ตรงกับสาเหตุของปัญหาในพื้นที่ของตำบลหายโศก มากที่สุด ได้แก่สาเหตุปัญหาหมอกควัน ที่เกิดจากการเผาหญ้าข้างถนน การเผาขยะ และการเผาวัสดุจากการเกษตร เป็นต้น ซึ่งสาเหตุของปัญหา ทั้งหมดเหล่านี้จะถูกรวบรวมเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหและจัดทำแผนฯ อย่างบูรณาการ ที่อยู่บนพื้นฐานการ มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งการร่วมกันคิด ร่วมกันหาทางเลือกทางออกในการแก้ไขปัญห สรุปลเป็นมาตรการ แนวทาง โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะเป็นการป้องกันการเกิด ปัญหา และลดความรุนแรงของปัญหาหมอกควันในพื้นที่ตำบลหายโศก และที่สำคัญที่สุดเมื่อทุกส่วนได้ร่วมมือ กันแก้ไขปัญหจะส่งผลดีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ ให้ปลอดภัยจากภาวะหมอกควัน ต่อไป

(นายจุลลิจิตร ทองทิพย์)

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ

ป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

องค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก

สารบัญ

หน้า

แผนป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควัน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	1
1.สภาพทั่วไป	1
2.วัตถุประสงค์	1
3.นโยบาย	2
4.การปฏิบัติ	2
5.การติดต่อสื่อสาร	4

แผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควัน
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

.....

๑. สถานการณ์ทั่วไป

ตามนโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ปัญหาหมอกควัน และเน้นย้ำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ปัญหา ติดตามสถานการณ์และบูรณาการสั่งการป้องกันและควบคุมการเผาในแต่ละพื้นที่อย่างเคร่งครัด ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ จนถึงระดับตำบล สาเหตุส่วนหนึ่งจากการลักลอบเผาในที่โล่ง เผาต่อซึ่งข้าวและพืชไร่ต่าง ๆ ประกอบกับสภาพภูมิอากาศบางพื้นที่ ทำให้ฝุ่นละอองกระจายตัวในระดับต่ำเกิดการสะสมในชั้นบรรยากาศเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพอากาศแย่งลง มลพิษทางอากาศเพิ่มสูงขึ้นเป็นผลเสียต่อสุขภาพ เป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศน์สภาพอากาศของประเทศไทยจะมีอากาศร้อนจัด ประเทศไทยจะร้อนจัดในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม เมื่ออากาศร้อนจัดและแห้งแล้ง ทำให้ก่อเกิดไฟไหม้ในพื้นที่ ประชาชนจะมีการเผาหญ้าเพื่อกำจัดวัชพืชเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความเสี่ยงที่จะเกิดไฟไหม้และหมอกควันเกิดขึ้นได้ในพื้นที่ถ้าหากไหม้ก็จะไหม้เศษวัชพืชที่ทับถมอยู่ใต้ผิวดิน จะทำให้ดับไฟได้ยาก พื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศก ในหน้าแล้งจะมีการจุดไฟเผาเศษวัชพืช ประกอบกับ จะมีลมกรรโชกจะทำให้ลุกลามได้อย่างรวดเร็วไม่สามารถดับได้ทันประกอบกับอุณหภูมิผิวดินที่สูงขึ้นจากภาวะโลกร้อน และมีอากาศที่แห้งและมีออกซิเจนสูง ทำให้เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเกิดไฟในพื้นที่ได้ง่ายจะทำให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร ปัจจุบันปัญหาไฟป่าและหมอกควันมักจะเกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว และจะมีความเสี่ยงและเสียหายมากในกรณีของอัคคีภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ยังผลให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ทางการเกษตร ต่อสุขภาพพลานามัย ต่อทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมป้องกันไฟป่าและหมอกควันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทันต่อสถานการณ์และสอดคล้องกับแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควัน ตำบลห้วยโศก อำเภอบ้านฝ้อ จังหวัดอุดรธานี และพื้นที่ใกล้เคียง จึงเห็นควรจัดทำแผนเฉพาะกิจป้องกันไฟป่าและหมอกควันขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศก เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

2.1 เป็นการสร้างแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่า โดยใช้ตำบล/หมู่บ้านเป็นฐาน

2.2 เป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควัน ประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติหลักและหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดไฟป่าและหมอกควัน ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.3 เป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

3. นโยบาย

การป้องกันการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควัน ต้องเริ่มตั้งแต่กระบวนการสร้างความตระหนักถึงผลกระทบของภัยจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควัน เน้นการเฝ้าระวัง ป้องกันมิให้เกิดเหตุด้วยความร่วมมือของชุมชน อาทิ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน จักเป็นกำลังสำคัญในการนำมวลชนในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจกันในส่วนการระงับและบรรเทาภัยต้องเป็นไปตามแผนและขั้นตอน การปฏิบัติโดยความร่วมมือจากอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และประชาชนในพื้นที่โดยมีผู้รับผิดชอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กำหนดไว้ในกฎหมายและการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง

4. การปฏิบัติ

4.1 การปฏิบัติก่อนเกิดภัย

4.1.1 จัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศก ณ ศูนย์งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศก เพื่อทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานต่าง ๆ และประสานข้อมูลด้านต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ภายในศูนย์อำนวยการ ฯ

4.1.2 จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันด้วยการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควัน ผลกระทบจากไฟป่าและหมอกควัน ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4.1.3 จัดให้มีการเตรียมความพร้อม ของกำลังพล ยานพาหนะ อุปกรณ์และเครื่องมือ ในการป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควันได้ตลอดเวลา

4.1.4 จัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟป่าและหมอกควันตำบลห้วยโศก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อจัดระบบการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าให้สามารถป้องกันไฟป่าและหมอกควัน ได้ตามสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และจะต้องมีข้อมูลสำคัญในการอำนวยการป้องกันไฟป่าและหมอกควัน ประกอบด้วย

- ข้อมูลรถยนต์ดับเพลิง เอนกประสงค์รถกู้ชีพ กู้ภัย ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

- สถานที่เสี่ยงภัย และรายละเอียดของสถานที่

- รายชื่อผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และช่องทางการติดต่อสื่อสาร

- แหล่งน้ำ แหล่งทรัพยากรที่จำเป็น

- ระบบการป้องกันไฟและหมอกควัน เช่น การกำหนดพื้นที่หมู่บ้านที่เนื้อที่ติดป่าไม้เพื่อทำการตรวจระยะเวลาที่ตรวจ การรายงานผล การฝึกซ้อมการดับเพลิง การทำแนวกันไฟป่า

- การจัดระบบการแจ้งเหตุแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศก เป็นหน้าที่ของ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สังกัดสำนักปลัดฯ หมายเลขโทรศัพท์ 042-219296 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศก และกำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลห้วยโศก

4.2 การปฏิบัติเมื่อเกิดภัย

การรับแจ้งเหตุไฟฟ้า เมื่อได้รับรายงานหรือแจ้งว่าเกิดไฟฟ้าขึ้น ให้ปฏิบัติดังนี้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก ให้ศูนย์อำนวยการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก ออกเผชิญเหตุและระงับเหตุไฟฟ้าในพื้นที่รับผิดชอบทันทีที่เกิดไฟฟ้า อาสาป้องกันไฟฟ้า กำนันตำบลหายโศกและผู้ใหญ่บ้านที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง กรณีเกิดเหตุร้ายแรงเกินขีดกำลังความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก ตลอดจนแจ้งสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่ตัดกระแสไฟฟ้าบริเวณที่เกิดเหตุ หากคาดหมายได้ว่าจะเกิดอันตรายต่อการเกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หรืออาจมีเหตุไฟไหม้อาคารบ้านเรือนของประชาชนหรือทรัพย์สินของทางราชการ ประสานกับการประสานส่วนภูมิภาคเพื่อสนับสนุนน้ำในการดับเพลิง ต่อไป

4.2.1 การปฏิบัติการในที่เกิดเหตุให้อยู่ในความรับผิดชอบ ดังนี้

- การควบคุมการปฏิบัติในที่เกิดเหตุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก ให้อยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์อำนวยการป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

- การรายงานสถานการณ์และความเสียหายจากเหตุฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟฟ้าและหมอกควัน ให้รายงานให้ศูนย์อำนวยการบัญชาการเหตุการณ์อำเภอบ้านผือ ทราบทุกกระยะ จนกว่าสถานการณ์จะยุติ

- การสั่งการให้เจ้าหน้าที่เข้าระงับเหตุ ให้ยึดหลักความสำคัญเรื่องความปลอดภัยของพนักงานดับเพลิง การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการรักษาทรัพย์สินตามลำดับ และมุ่งระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติโดยเร็ว

- ประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่าอยู่ในขีดความสามารถที่จะจัดการแก้ไขปัญหาหรือไม่ โดยพิจารณาจากความรุนแรงของภัยเป็นเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 1 เพลิงไหม้ป่าเล็กน้อย สามารถระงับเหตุได้โดยลำพัง เมื่อดำเนินการแล้วรายงานให้ศูนย์อำนวยการบัญชาการเหตุการณ์อำเภอบ้านผือ และศูนย์อำนวยการบัญชาการเหตุการณ์จังหวัดอุดรธานี (ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน) ทราบ

ระดับ 2 เพลิงไหม้ป่ารุนแรงเกินขีดความสามารถจะระงับเหตุได้โดยลำพัง ให้ร้องขอความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียง และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่โดยดำเนินการดังนี้

1) ศูนย์อำนวยการป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Pm 2.5) ไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก เพื่อเป็นศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงาน ต่าง ๆ โดยศูนย์อำนวยการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก เป็นศูนย์อำนวยการศูนย์ ฯ

2) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ร้องขอการสนับสนุนจัดส่งเจ้าหน้าที่พร้อมอุปกรณ์มาถึงที่เกิดเหตุให้หัวหน้าชุดปฏิบัติการรายงานตัว ณ ศูนย์อำนวยการป้องกันแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก และปฏิบัติงานตามคำสั่งของของศูนย์อำนวยการบัญชาการเหตุการณ์อำเภอบ้านผือ และตามคำสั่งของศูนย์อำนวยการบัญชาการเหตุการณ์อำเภอบ้านผือ

3) จัดระเบียบจรรยาบรรณบริเวณที่เกิดเหตุและกำหนดพื้นที่ห้ามเข้า ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลความสงบเรียบร้อย และจัดทำกำลังอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เข้าช่วยเหลือการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งระบุให้ทราบถึงการกระทำอันต้องห้ามตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และภายในสี่สัปดาห์นับตั้งแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ห้ามก่อสร้างตัดแปลงรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้

4.2.2 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ตลอดจนกรรมการควบคุมอาคารภายในสี่สัปดาห์นับจากวันที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อให้คณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณาตาม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ต่อไป

4.2.3 กรณีเกิดเหตุไฟไหม้พื้นที่เกษตรของประชาชนในพื้นที่ หรือเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ก็ให้ความช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก หรือประสานหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

5. การติดต่อสื่อสาร

ช่องทางการติดต่อใช้โทรศัพท์เป็นหลัก

5.1 การติดต่อกับศูนย์ป้องกันแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก หมายเลขโทรศัพท์ 042-219296

5.2 การติดต่อหน่วยงานและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

เบอร์โทรศัพท์ประสานงาน

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
1	นายจุลจิตร ทองทิพย์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก	086-0461129
2	นางเกศินี ปานสมัย	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก	098-9826824
3	นายถาวร สีหาไชย	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก	081-7080541
4	จำเอนจักรพันธ์ แก้วกังพาน	หัวหน้าสำนักปลัด	061-9939348
5	จำเอนบัณฑิต บรรดาศักดิ์	นักป้องกันและบรรเทาฯ	096-1839002
6	นายเอกรัตน์ ดาสว่าง	เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาฯ	098-1109390

(นายจุลจิตร ทองทิพย์)

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ

ป้องกันแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน

องค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก